

Secreta Alchimiae

Secreta Alchimiae

Lapis Philosophorum

Magnalia D. Thomae

Publisher Unlimited

COLONIAE AGRIPPIN AE

Copyright © 1579 Publiser Unlimited

All rights reserved

For information about permission to reproduce selections from
this book, write to permissions@publisher.com.

publisher.com

Library of Congress Cataloging-in-Publication data is available.
ISBN 123456789

Printed in the United States of America
DOC 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

This is a work of fiction. Any resemblance to any person living or
dead, any palce, events or occurrences, is purely coincidental.

AD LECTOREM

*QUÆ Æte torquebant aliorum anigmata Lector
Explicat ista modo pagina rara tibi :
Poffit ut abstruso quicquid natura Lapillo
Condidit , ingenuis arte patêre viris :
Poffit & Argentum fubitò , vel Cinclus in Aurum
Vertere , qui prafens calleat artis opus .
Ergo agè natura loca inacceßa hacce potentis
Arte petas , Liber hic dum tibi monſtrat iter .*

*For
That special person*

Contents

D. IOANNIS HEVR	1
Praefatio	1
TRACTATVS	9
Caput Primvm.	9
TRACTATVS	13
Caput II.	13
TRACTATVS	17
Caput III.	17

D. IOANNIS HEVR

Praefatio

SI veterum fcriptorum monumenta , ut funt Olympi-
odori , Blamida , Zofymi , Hebes Mefues perfcruatemur
, ante mul ta fecula apud AEgyptios (à quibus tanquam
uberrimo de flumine , tota politioris doctrine merces
dimanarunt .) Chemica myfteria viguiffe intelligemus ;
adeo ut hac fola liberandi ars preclaris prima vorum par-
entum ingenijs exercitamen da- tum videri poßit , ideog ,
capacior illorum mens divinarnm re- Tum , illam omnibus
honoribus decoravit ; nobis peiore atate natis , paulatim
fenefcente mundo , ac fœcunda parentum feminis effets
Languente vi , difciplinarum minus nobiliam excolendaris
occafio nem reliquerunt . Interim tamen ne alta fuorum
ingeniorum agi- tatione ac induftria inventa Chemy ars
(quam multo fudorum madore ac mentis philofophica
impulfu nacti fuerant omni laude dignißimi viri) ex-
tingueretur , monumenta eius apud fuos reli querunt ; fe
enim non tam fibi quàm pofteris omnibus éditos pn- tabant
, at ad illorum ufus labores omnes contulerunt . Quare
in niores adbortans Razes dicit , Rogo te fili ut indefeffa
lectione philofophia libros fcruteris , ut & eius filius effe
& buins arcani magifteri habere fagaciam merearis : qui
enim in legendis libris defes extiterit , in praparandis rebus
promptus effe non poterit , quia non poteft de levi eius in
praxi manus clarefcere , nifi cuine mens in theorica priùs
maceretur ; ille enim ad operationes fecurus accedit , cuius
in mente plures operationum imagines refultant . Sciebat
hic vir doctus quantum antiqui fcriptorum reliquiffent , Bt
noftro imbelli ingenio fubfidium adferrent ; & enim divinis

ig nigulis preclarioris industria in nobis extindis , nihil adi-
 umenti reftabat , quam ut ex fcripto fenioris faculi arcana
 artk intellige rent pofteri , cumg , ut fcribit Herodotus ,
 Colchi originem traxe- Tint ab AEgyptijs , fecum , tuliffent
 vellera ovium , in quibus de pinxerant olim hanc artem ,
 non mirum fuit fi tota Græcorum nobilitas duce Lafone
 , ut hoc regi fcriptum wellus eriperet , in pra- fentem fui
 internecionem fe præcipitârît , eum tot procellis expofi-
 tum tam vastum mare peragrandum effet , & cum tam fe-
 roci rege , populo draconibus ignivomis peftilentiore cinco
 manus con- ferenda efet . Nec difcrimen vita hos terruit
 , nec longus navi- gandi labor , quo prifcum parentum
 opus Octa eriperent , fuamge regionem eo ditarent , quod
 & pulchrè præftiterunt ; dum enim ga drte regni proceres
 docti erant , & potentißimis totiu mundi Monarchis tam
 exiguum regnum formidabile erat , cam bodie hac deleta
 ibi arte , etiam extremam tyrannidem qua opprimitur fibi
 exentere nequeat . AEgyptum antem & Colchidem bac
 arte mobilitatas olim fuiße mirum nulli videri debet , &
 enim qui prio rem mundum habitabant prifci parentes ,
 amaniorem eius partem incoluiße conftat , quæ fcilicet
 fluminibus illis , facro elogio cele- bratis terminatur ,
 cui & adiacet AEgypti regio , illam & do- & rina illorum
 ornatam fuiße rectè putamus ; tandem , fuperve- niente
 dilivio alveis fluminum confufis , qua aneis fcripferant co-
 lumnis fupermaniffie , reliqua cum Noha ad Colchidem
 circa quam in monte Ararat arca conftitit demigraffe .
 Vnde excellen tioris mentis impulfu motus Abderita ille
 Democritus , ut natura abita intelligeret myfteria , opus
 quibus fatis abundabat abdica vit , ac Indiam , Scythiam ,
 AEgyptum , pervacatus eft , ac Dar dani AEgypti magi li-
 bros quos fecum in fepulchro condiderat , ffodit ; in quibus
 aureum illud philofophia effudit flumen ipfa ftu- pefcente
 natura : tandemg , omni difciplinarum genere refertu redit
 , ac libros fpagyricos (quos & hodiè quodam in loco extare
 ftio) confcripfit : Pythagoras eandem ob caufam AEgypto
 adna- vigavit , tamé , intimè hanc perfcrutatus eft fcientiam
 , ut inte- grum fuum crus auro tam craße obduxerit , ut
 totum aurum iudi- catum fuerit . Plato ab AEgyptiorum
 facerdotibus eafdem artes didicerat ; unde non mirum fi
 viri philofophi olim aurum à prin tipibm oblatum viris
 contempferint , cam regum regibus impevavent . Aft

infar coniuratarum phalangium facramento aftri Barum hoc indicium artis abdebant , non nifi AEgyptiorum fa serdotibus , qui & ipfi ut quoque Hermes Trifmegiftus reges erant , ant regia ftirpe nati , explorandum : & enim apud Perfaf , AEthio pes , Chaldeos , Indos , ac AEgyptios qui banc artem exercebant , non erant fycophante , ant agyrta plebei , fed regio ftemmate pro creati uiri , qui in omni philofophie genere , adeò ut penetralia quoque ima vulgo abdita intelligerent , enutriti , ac Aftrologice Artis fecretioribus perfpectis fagacißimi evaferunt maritandarum impetu natura rerum natura conftantium investigadores , e quarum combinatione nunquam fatis admirandos , plebeif , nun quam perfuadendos effectus proferebant Genetrix Name Pom- pilÿ admodum his artibus docta , eum in illis enutrierat , adeò n factus Romanorum rex Pythagora fecretiores res confcriptas fe cum fepeliri voluerit . Hic autem in AEgyptio nata fuerant , unde tanta copia auri ibi procudebatur , ut iustum fape Romanis in tulerint bellum , ita ni Diocletianus Imperator fomitem contag bellici nullum intellexerit alium , quàm hunc auriferi rivi foutem Hinc cum Alexandriam occupaffet , omnia Chemica fcripta val cano dicavit , ne opibus inde auitis Romanum imperium bello co fcinderent . Nec Romanus Imperator ut horum fcripta delerer , otto menfes obfedefset Alexandriam , nec divinis praditi ingens wiri tot labores ac pericula adÿffent , ni quid recodite ac remotio ris divinitatis illis artibus calari impulfu rationis advertiffent . Intelligebat Orpheus , & ex illo Timans , Pythagoras , ac Plato natn ram rebus indidiffe cunctis quafdam occultas & feminarias ratio , ves , quibus cū data eßet magna opportunitas , ut fefe liberare poßent vinculo elementaliquo ftringebantur , prorumperent ad mirandos fuos edendos effectus : Longa enim rationum ferie obfervarant , ineffe univerfi rebus quibufdam confortij femina congenita , quibus ut maturefcant crudiora fe allici patiuntur , ut perfectiore lumine Affentur , nt argentum vivum auro prolicitur , ferrum magneta be alie natura producte res , fitra vifibilem contractum mutus fefe alteratione afficiunt , quò cuncta fuis coloribus depicta munde ernatißima fplendefcant . Tam arttis vinculis natura tenuioris hac combinantur , ut ne minimum ¶e¶e corpori inferant , at ¶pie l . ut vir vitali feu fyderea agitatione maximè interim quatiuntur

, ut Leo qui nec tygvin nec elephantem pavet , imbellis galli aspectu exhors Tefsit , nam tale illi femina dißidy à natura cum gallo ineft , corpus . Tamen eius non mutatur (cum fupprimat id animofa vis , fortis irani) nec validè tremit , at animofus fpiritus flaccèfcens bellum interim gerit , qui fi oculis intueri poßit , miram agitatio- nem fui obijceret , fic quadam amica rebus femina fefe placidè iun gut , ac blado amplexu perficiunt incredibili alacritatis latina , nét tamenfenfu corporeo percipienda . Imò fi Orpheo , Proclo , ac Theo phraflo credimus , maior gemmis fempathia eft cum aftris de ¶pis itibus quàm plantis's Vnde quafo id fenfibz patet ? nonne ob Mixes contenderemus Heliotropion Solis motei annuere , calendu Tam fingulis Kalendis florere , pulegium Vergilijs ftellis in collo tan- i occidentibus florere , attamen Orpheus dixit Achate adeo viri bus pollere , ut etiam animos coniugum iuigat , ac voti compotes Veddat homines . Selenites albus Arabia lapis , varia ex luna mota ancrementa ac me quam plurierementa fibi ponit . Sit ottulto naturæ velami tegi animadverterant it , cuilibet , rerum Speciei peculiare femina ac aftrale ; quod ab omnilibz elemen all mole , quod , nec eorum vi angen nee tabefcere poßet óbtis iffe , ut poli magneti : ac in co drvine femine aliquid intelligen ia proprie ineffe , qua ad pulchrum ac fui perfectionem amore ac defyderio pulchri illius traheretur , qua¶i proprius quidam dæmon amatorius rebus ineffet propagandi ftudiofus . At hunt Eudamo TM nem opprimit , & elementorum mole obruicidebant illi naturā terum perfcutatores , at quo modo eum fine liberare & abftas here poßent , ut freno corporeo excuffo , liberiori in campora spes taculum ederet , ad quod cœlitus nature , ignorantes , totim terrarum orbem fibi peragrandum duxerunt : tandemg , spagyrank artem natti , cæleste id astru rebus olim fermentatione illa magas cum fimul omnia condidiffer Des mixtum antequam fepdraffer cuntla felicuerit corporeife , vinculis folverant , cælestig , impenn quas feminales fympathla pure corporibas elicent formas adver terunt , ficq , ftupenda fituris edulerunt miracula faculis , adeo ut hac rerum mauleebratione , ¶pirtus in ¶ui coloquiù èvocaverint . it iam patet non erant Agyria Syropante qui tam nobili menti impulfu fecretiora natura arcana ferutabantur , at guari erant philo-

fophie naturalis Aftrologie (cum Pythagoras Babylo miam quoque , ubi à Semirami altiſſima constructa turri , motni San kurni obſervabatur , ob Aftrologicam cognitionem adiſt) ac mediũ ſina & cabala ut rectè lapidibus amuſſim admoverunt , non an muſſi lapides , ut illi factitant amonſſi analphabeti , fpretis omnium veterum in quibus emicuſſi natura lux monumentis , cum ut abun- defatis demonſtraui , Cymerijs tenebris in nobis obumbratum fit illud ſcientia lumen . Sed fagax natura ne id quod femel nagno eduxit conatu peffundaretur , vel apogais planetarum mutati wel coniunctionibus magnis docta in triplicitate celebratis , akifõz occultioribus motibus veluti claſſico intelligentia naturag , damo ſai data excellentis ingenij indolem , in qua vel faintilla priſce divi . mitatis emicaret , iterum renafci patitur , ut vel antiqua olim pre clarè ſcripta ad prafentis temporis expolirentur ingenia , aut ut velamine obducta . nudiora ac pulchriora vividiorag , in confpe Sum proponerentur , utprafentis avi apta effent vſibus . Sivab Adame ail Hermetem AEgyptium artes devenerunt , eo quoy , ad Colchidis reges abducta fuerunt , inde ad Gracum Pythagorama Democritum profecta , nec ibi hafere perpetuo , fed una cum bellica gloria ad Romanos tranſlata fuere . Et ut nihil cum ad fummmum perveneri natura criſum fubterfugit , ita & magno boc imperio A Gotis & Vandalis vaſtato exilio arrepto , Arabiam petierunt bi à Gebero & alijs philoſophis alebantur , dum Gratiani decre talium conditoris temporibus ferè Thomas hic noſter de Aqning omnibus philoſophia coloribus ornatus , hanc Chemiam ex ſcripto veterum philoſophorum diligenter perluftrans , natura confenta neis inniti videns ſtabilimentis , ac altius quid vulgata philoſophia in natura receffu latere , nihil non fecit , ut tam divini arca ni compos redderetur , ae rei experimentum cœpit , magno fuiut ipſe teſtatur corporis detrimento , ut niſi egeſtas illum eò abducen ret , ut inde uita levamen quærat nunquam id ſibi aggredians dum de novo laborioſum opus putet . Certe tam clare hic auctor zem docet , ut alijs qui poſt eum ſcripſerunt omnes id tantum egiffe videantur , , ut ſuis ambagibus tam praclari hominis ſententiam abſcurarent , Chryſovonum lapidem iam feſe naſtos putantes , bec confecuto tanti au & toris libello were aureo , tam enim pulchra ra- ſionum ferie trattat fingula , tamg , ex imo philoſophiæ adytn ad- ductis

rationibus , ut nullus dubitare poſſit , quin ex ſplendenti illine pharetra profetta ſint argumenta omnia id enim vitij maximam matam huic arti inuſit , ut ſub magnorum virorum nominibus multi prolati ſint ſubditiſſi libelli , ea hic ſuſpicio omnino abſit . Tanta huius philoſophi extitit ſinceritas ſcribendi , ut & Theo- phraſtus Paracelſus acerrimus huius artis propugnator , ei primas in hac re tribuat partes , laudibufq , omnibus cumulet . Quapropter qui huiufmodi doctrina & ſtudium & operam dicatiſ , non in- ibus ſciolorum illis receptiunculis animum adhibeatis , quibus nil quam iacturam temporis , ac auri voraginem experiemini berpije ipſis edaciorem ; pura enim plerumq , ſunt fophyſmata digna , que in vituperationem veniant omnium hominum , ac ex natura mundo pulſentur , inventa hominum playxonerate qui bodie fuos ſequaces inveniunt ; & enim hor deplorato faculo igna- viſſimi quàm plurimi in hanc mellem faltem inferunt , putantes lapidem ex chartaceis receptiunculis , ipſiſq , ambiguis deceptioni bus idiotarum fabricari , quibus nil plus falis accedat oleum per- dent . Qui autem pulchre & ut aiunt lotis manibus hac facra inire velit , rem ab imo nature finu , ut eam in eo poſuit Deus , non miſus animo quam corporeis oculis intuebitur , imitationeq , illius ſanquam Theſei filo duſtus , Labyrinthum natura ingreditur , ac pedem ponet in illam arenam , qua præclararam virorum impreſſa veſtigia conſpiciet . Id ſi præſtiterit , vel invitus ad dinini numinis Contemplationem trahetur , nam ut ſcribit Paulus diuino afflatus elegio , Dens ſe fere manibus in operibus ſuis tractandum præber , idigitur fiet maximè cum magnalia eius craſſioribus educta cor- poribus , terreſtrig , mole libera conſpexerit , ac uſibus decentibus adhibuerit : nam ut alio loco ſcribit hic Thomas , Ars iſta vel re- perit hominem fanétum , aut reddit eius inventio ſanctum . Nullo enim modo prohibetur quo minus arte imitatrice naturalium eau- farum , proferantur naturales effectus ſic ex herba producitur vtram , ex bombycam femine ſi Maiali foli exponatur , ferivomum vermem educi videmus , ac ex rebus inanimatis res viventes pro- treat , conſtat quotidiano experimento . Scorpius ut refert Holeſſis x baſilici herbe odore , in naſo Hiſpani generatus fuit . Et ex elixa- tura anatis ad fenum cooperta , generantur bufones , & ex vitu lo ſtrangulato apes , & veſpa ex carne afini , &

fcarabai ex equina carne , locufta ex muli carne , natura quoque tranfmutat triticums in filiginem , calamenthum in mentham , linum in lolium , & econ verfo . Parify's Petras Ramus lapidem tonitru ac fulmine deiectum nobis oftendit , & in Perfia deturbantur è cælo corufcationibua corpora area , qua igne non liquefcunt , fed in fumum abeunt . Scri bit Munfterus in Dacia fontem extare , qui iniectum illi ferreum in as transferat , uber mulieris in faxum vi aqua evafiffe Patavij vidi , referunt alij agrifolium mira metamorphofi cuiufdam aque fontanea vivida vi , in faxum mutari . Cur igitur alogon omninò erit , crudum metallum eò redigi ut maturefcet ; cum hic Thomas nofter de Aquino , id altiſſime ductis rationibus demonſtret ? Propterea ne quis amplius de poſſibilitate (ut aiunt) artis dubitet , hoc divina indolis viri fcriptum in publicum ire , & ad commu nem utilitatem in lucem mittendum curavit excellentiſſimus Doctor Daniel Brouchuiſius , ne perpetuò fub pulvere deliteſceret . In quo quiders nihil quod non egregiè doctum ac maturum fit , of fendes ; nam fi effectus debita unde natus eſt cauſa adhibendus fiet , quis illo fubtilior ? quis accuratiùs ambagibus implicitam veritatem demonſtrare potuit ? Spero certè hoc opus non modè futurum ſtudioſis non inane , fed etiam doctis gratum , quodgs explicata & lata fronte utentur præclari Thoma de Aquino laboribus . Vale .

Ioannes Heurnius Ultrajectenſis
Medicus

TRACTATVS

Caput Primum.

Aristoteles in primo me teororum ait , quòd pulchrum & laudabile fit inuestigare caufam inventionis caufarum , Sapientes enim videntes effectum rerum fcrutantur cauffas . Nos aut en vi demus corpora coelestia agere in elementa , & ex potentia materiæ unius elementi , utpote ex mate Tia aquæ , educere formam actis & ignis . Omne enim agens naturale , agit ut fibi fimileeducat , ut ignis agit in lignum & educit ignem , & loquor hic de agentibus naturalibus principalibus Videntur enim Corpora fupercoelestia non fine elementi fiue elementalis formæ materia effe , & maximè quia ad fenfum videmus fphæra planetarum fimplicis oris fore natura , quam ipfi planeta , & planetas craffiora effe corpora & compositiora .

Sed ad evidentiæ iftius veritatis , non fecundum quod probavi de in² fluetijs rerum naturalium. Et hoc optime Rogerius exponit . Omne agens naturale per fimilitudinem fuam agit , immittendo fimilitudinem illam in paf- fum , quæ quidem fimilitudo non eft diverfa ab agente in fpecie , utpote fi ftuppa ponatur juxta i gnem , ita quòd non iungatur igni , ignis ficut alia agentia multiplicabit fpeciem fuam per medium , quæ fpecies multiplicabitur , & recipietur in ftuppa per actionem ignis naturalem continuam & apti tudinem paffibilitatis ftuppa , vigorabitur in ea fpecie quoufque fit in completo actu ignis , propter quod patet , quòd fimilitudo ignis non erat diuerfa ab igne in fpecie . Sed quædam refunt valdè activa lua actione fpecifica , ita quòd poffunt educere per fimilitudinem fuam , conformando & multiplicando familia omnino ficut ignis

. Alia verò funt , quæ non poffunt fibi fimile omnino actu educere in fubiectum fpecie ficut homo . Non enim homo poffet fimilitudinem quæ eft in medio tantum conformare quod fiat in actu homo , quia homo alijs actionibus eft occupatus . Vnde fecundum quod probat Rogerius in libro de Influentijs , fi homo ha beret ita fortem actionem in fimilitudinem fuam , ficut ignis , non eft dubium quin illa fpecies fieres verus homo , unde non poteft dici , quòd illa fimilitudo hominis fit omnino non homo , quia ipfe ponit eam fub fpecie . Cum ergo corpora coeleftia agant in elementis , agunt per fimilitudinem fuam , Cum ergo educant aliquid eis fimile , & quafi eiufdem fpeciei , igitur cum educant ab elemento elementum , & clementis res elementatas , fequitur de neceffitate quòd habeant ipfi aliquid de elementis . Et ut plenius videas cogita hoc in folè qui educit ignem à corpore urinalis pleni aquæ & à corpore crystallo ¶phærico.Vnde fcire debes , quòd licet agens fecundum quod probatum eft in libro de influentijs , multiplicat fimilitudinem fuam per lineam perpendicularem rectam & fortiffimam fic patet in ftuppa & igne , quæ primò iunguntur in puncto illius lineæ confiderate perpendiculariter . Cum enim urinale . plenum aquæ vel crystal- lus ponitur ad folem , radij folares qui funt eorum fimilitudo , ficut patet fi apponatur fpeculù quod videbitur ibi fol multiplicari per lineam perpendicularem rectam , quæ tranfrens totum corpus non frangitur in aqua , propter fortitudinẽ fuæ actionis , & per lineas rectas non perpendiculares , aut que fraguntur in corpore urinalis , fiunt obliquæ in aqua & tranfeunt ad aliam partem , & coadunantur in puncto lineæ perpendicularis.Et ille punctus fit combuftibilis , ut fi apponatur ftuppa ftatim accendatur , ut pater hic . Propter quod fimilitudo folis vel radius folis confirmatur , per continuam actionem folis efficitur ignis . Ergo fol habet in fe naturam igneam , hoc autem in fpeculis comburentibus . Pono enim fieri fpeculum talis compofitionis , depofitionis , & formæ de chalibe politiffimo , quòd tota una linea fiat combuftibilis , ita quòd appofitum vilis vel civitati vel loco aliquo comburat eum inceffanter . Sic dicit Athan in libro de Speculis comburentibus.Propter quod manifefturn eft , folem & alia corpora fupercœleftia non fine elementalī materia

cife , nec propter hoc corruptibilia , nec gravia nec levia .

Vn- de diftinguendum eft de elementis , quia quædam funt puriffima , fimplicia , non habentia , virtutem tranfinutativam unum in reliquum , quia materia eorum contenta eft fua forma , & iftaelementa pof fantelle corpora fupercœleftia : Nam ponimus ad literam aquam fuper firmamentum , & cœlumi aqueum five cristallinuin , Similiter poffimus dice- re de alijs elementis , & ab iftis elementis corpora Lupercaleftia effe compofita per virtutem divinam aut intelligentiæ regentis ipfam . Ab clementis iftis non potelt generari gravitas aut levitas , ut dicatur terra illa gravis vol ponderofâ , quia folùm ineft ter- ræ illæ craffæ & ponderofæ , & quafi elementariæ . Generantur tamen colores in corporibus fuperco leftibus ab ipfis elementis . Cum enim corpora fu- percœleftia quafi fint deaurata , quafi ex hoc fcintil lantur ex radio percutiente ipfa , ficut fcutum deau- ratum fcintillat cum percutitur à fole . Sic ponit A- ftrologus credendo caufam de fcintillatione ftellarum . Et quia talis color five deauratio habet gene rari . Sic Ifaac probat & Rogerius in libro de Senfu , ” ex aliquibus qualitatibus elementalibus , oportet in ipfis naturam elementalem fore . Sed quia illa ele- menta puriffima funt in fuis naturis , & nonnullis accidentibus immixta , oportet quòd in ipfis corpo ribus fint corporaliter vel proportion- aliter , quòd nunquam poffint à reliquo fuperari . Nec de hoc mireris , quia ego per artificium natura cooperante feparavià quibufdam corporibus inferioribus qua tuor elementa , ita ut fingula haberem ad partem fcilicet aquam , ignein & terram , & quælibet de per fe depuravi acciden- tibus in quatum potui quadam operatione fcoreta , tandein depurata coniunxi , & venit mihi quædam admirabiles res , quæ à nullo iftorum etiam inferiorum elementorum tur . Nam fi femper karet ad ignem , nunquam con- bureretur , & nunquam tranfmutaretur . Non ergo mireris , fi corpora fupercœleftia incorruptibilia funt , quantumcunque funt ab elementis confecta .. Non igitur dubium , naturam illa dictam multum participare corporis cœleftis . Vnde dicit Hermoge nes qui triplex fuit in Philofophia , De co aëre terra cum ad perfectionem pervemflem , fuit mihi gau- dium , quale nunquam fuit , videnti quintam eflen- tiam fine elementalī materia , ut infrà dicemus . Plus habet de potentia pugillus ignis , quàm centum aë- is fortè

, propter quod unus pugillus sgnis fortèin- trahit mille terræ . Pondera autem iftorum elemen- torum quomodo haberent fe in mixta ignoramus . Per artificium tamen natura cooperante vidi , quòd cum feparaffem quatuor elementa à corporibus quibufdam , & quodlibet de per fe depuraffem , in coniunctione ipforum ponebam æquale pondus aëris aquæ & terræ . De igne verò ponebam , Sextam decimam partem , & licet ifta confectio fit ex elementis compofità , tamen habet magis naturam igneam quàm alterius elementi . Nam proiecta una parte fuper mille argèti vivi , fenfimus quòd coagu- bāt ipfum , & rubrum efficiebat , propter quod merito apparet illam naturam habere aliquid de natura corporum cœleftium , nam in tranfmutatione habet fe quafi per modum formæ vel agentis potentiffimi .

De corporibus inferioribus , & de eſſe & eſſentia Mineralium , & primò de Lapidibus .

TRACTATVS

Caput II.

NVnc verò de corporibus inferioribus tractan- neralibus , plantis , & animalibus , ideò de effe & ef- fentia Mineralium pertractemus . Mineralia divi- duntur in lapides & metalla : Effe ergo eft eadem ratione in iftis ficut in alijs creaturis , excepto quod effe effentia educitur in iftis ad actum fuppositi , & plures tranfmutationes quàm in elementis vel cor- poribus fupercæleftibus , nam materia eorum eft plurimis formis compofita Materia autem lapidum eft aqua & immixta & grolla , five habens multum de terreatate vel parum fecundum puritatem lapi- dis . Vnde fecundum quod dicit Ariftoteles in libro Meteororum alij tamen capitulum putant effe Avicenna) terra pura lapis non fit , fed potiùs terra aquea , ficut videmus generari lapides in flumini bus , falem ex aqua falla quæ habet multum de ter- reftreitate , & lapidem per calorem folis & ignis . Eft auteni materia lapidis aqua groffa , agens autem ca- lor & frigus congelans eam aquam , & effentiam lapidis in actum deducens . Natura enim lapidis re- peritur in plantis , in animalibus , quos quidem la- pides non fine magna virtute cõfideres : Alij namq ; ipforum congelantur in animalibus virtute calidi- tatis , & in multis alijs virtuoſis lapidibus cre- dens virtuoſiores effe lapides , qui procedunt ex animalis bus , quàm alios . Alijverò congelantur virture mi- nerali cooperante natura . Nam ficut dicit Ariftete- les , quidam faciunt quandam aquam ex duabus aquis confectam , quam lac virginis appellant , & coagulant ipſum in lapidem . Ita autem dicitur fieri ex heargirio diffoluto in aceto & agna falis Alkaliſi cum quælibet aquarum iftarum fit valdè clara ,

am bæ conjunctæ funt immediatè quoda affectu minerali una aqua fpiffa & alba ficut lac . Cum ifta . ergo imbibunt quod coagulare volunt in lapidem & coagulatur , utpote fi calx argentivel alterius cor- poris hujufmodi aqua imbuatur , poftea in Kimia ad lentum ignem ponatur , fiet lapis , habet enim il lud lac naturain coagulandi calces in lapides . Vide - i mus etiam ex fanguine , ovo , & capillo & cerebro & alijs partibus animalium fieri lapides mirabilis . efficacia & virtutis , Verbigratia , de fanguine acci piebatur fangasis humanus , & putrifiebat in fimo : calido , poften ponebatur in diftillatorio , & diftilla . baturaqua candida , ad modum lactis , poftea aue gmentabatur ignis , & oleum diftillabatur , poftea fe ees quæ remanebant in diftillatorio rectificabantur ut albifierent at nix , & affundebamus ejus oleum , & fiebat lapis clarus & rubeus mirabilis efficacia ! & virtutis , ut valeret fluxum fanguinis ftringere , & multas infirmitates expellere . A plantis etiam ex traximus aquas , fic videlicet , comburebamus plan tas in furno calcinationis , præterea convertebamus calcem in aquam , & diftillabamus & coagulabamus , & fiet lapis ille optimæ virtutis & efficacia fecundum virtutem planta , & diverfitatem . Quidam etiam faciunt lapides per artificium , ut omnino vis deantur in omni probatione lapidum , lapidibus fis miles naturalibus , utpote faciunt hiacinthum fimi □ lem hiacintho naturali , & faphirum fimilem alij quiquidem modus generalis eft Dicunt enim quid omnium lapidum pretioforum materia eft criftallus , quicft aqua parum habens terreftre itatis coagulata per actionem fortioris frigoris . Molent enim criftallum fuper marmor , & imbibunt quibufdam ! aquis acutis , clariffimis , diffolventibus fua acuite multoties molendo & deficcando , ut fiant quafi una natura , poftea ponunt eam confectionem fub , fimo calido , & ibi ad tempus convertitur in aquam , quam aquam diftillant , ut clarificetur . & partes fubti liantur . Poftea habent aliam aquam rubeam confe- & tam ex urina puerorum & vitriolo calcinato rubeo : Similiter multoties diftillant & conjungunt ambas aquas fecundum pondera , & ponunt in fimo ut meliùs conjungantur , & fimul diftillant , & poftea ad lentum ignem in Kymia congelant , & fit lapis omnino fimilis Hiacintho : & quando volunt facere Saphirum , habent fecundam aquam factam cum urina & Azielmo [al . Azurino] & fic de alijs fecundum diverfitatem colorum

, ex quibus omni bus patet naturam lapidum effe aquam , Agens au- tem in illam naturam effe calorem vel frigus , ut fit fcilicet calor tenuis , vel frigus intenffiffimum que educunt ab ifta materia formam lapidis in a- quam fuppositam vel fepultam . In lapidibus autem tria videmus ficut in alijs rebus , fcilicet fubftantiam , virtutem , & operationem . Habemus judicare de virtutibus per operationes fecreras efficaciffimas & occultas in quibufdam lapidibus , ficut funt opera tiones naturæ & corporum fupercœleftium . Non enim eft dubium quin habeant aliquid de virtute occulta corporum fupercœleftium , & fi de virtuté aliquid & fubftantia habent , & non dicunt quòd de fubftantia ftellarum fint compofiti , fed dicunt quòd habent aliquid fupra virtutes iftorum quatuor ele- mentorum , ut aliqui lapides participant aliquid de . matura ftellarum , five corporum fupercœleftium , fe cundum quod tetigi in tractatu de corporibus fu- percoeleftibus . Qua feparavi à quibufdain corpori- bus quatuor elementa , depuravi , & depurata con- junxi , venit imihi lapis tantæ efficacix & virtutis , ut ellet natura mirabilis , contra quem non habent po teftatem elementa grôlla inferiora , de quo Hermo genes (quem Ariftoteles vocat patrem qui triplex fuit in philofophia , & perfectus oninino quoad fubftant tiam fcientiarum & virtutis earum & operationis ea- rum) dicit , fuit mihi gaudium quale nunquam fuerat , videnti quintam effentiam fine elementalî natura de virtutibus inferioribus . Propter quod evidenter ap- paret , quòd aliqui lapides aliquid habent de quinta effentia , & plenè & manifefte eft notuin , ratio eft operantis hanc hodiernam artem .

*De eſſe & eſſentia metallorum , & primò de
corum eſſe & eſſentia feu compoſitione
naturalî & eſſe ſuppoſiti .*

De Materia Subftantiali .

MAteria ſubftantialis omnium metallorum eft argentum vivum , unde in aliquibus me- tallis eft coagulatum debili congelatione , in ali- quibus forti . Ita fit gradus in metallis fecundum gradus actionis planetarum & fulphuris omnino puri congelati Argenti vivi & illa metalla in qui- bus parum congelatum vel terreſte , habent ſe per modum materiæ , &

in potentia per comparationem feu oppositionem ad alia metalla , ut puta plumbum est argentum vivum terreſtre parum : congelatum , ex ſubtili fulphure & pauco , & quia actio fui planetæ est diſtans & debilis , habet ſe in potentia ad ſtannum , ad cuprum , ad ferrum , ad argentum , ad aurum . Stannum verò est argentum vivum clarum coagulatum parum à fulphure groſſo & non puro , propter quod ſe habet in potentia ad cuprum , terrum , argentum , & aurum . Ferrum verò est argentum vivum groſſum terreſtre , ex fulphure terreſtri valdè groſſo , ex actione fui planetæ fortiter coagulatum , & ideo ſe habet in potentia ad cuprum , argentum , & aurum . Cuprum autem est coagulatum ex fulphure multo & argento vivo mediocriter groſſo , cooperante ſuo planeta , propterea ſe habet in potentia ad argentum & aurum . Argentum quoque est ex fulphure albo , claro , ſubtili , non adurente , & ex argento vivo ſubtili coagulato limpido & claro , cooperante ſuo planeta Luna , & ideò ſolum ſe habet in potentia ad aurum . Aurum verò est perfectius a mnibus metallis , & fit ex fulphure rubeo , claro , ſubtili , non adurente , & ex argento vivo ſubtili & claro , cooperante ſole fortiter congelato , ita ut etiam à fulphure cremari non poſſit , à quo omnia alia metalla cremantur . Patet ergo quòd ex omnibus hijs metallis poteſt fieri aurum , & ex omnibus præter aurum poteſt fieri argentum , & hoc pariter in mineris argenti & auri , a quibus etiam alia metalla extrahuntur , & ibi reperiuntur conjuncta cum Marchaſita auri & argenti . Ex quo nulli dubium est , quod ſi permetteretur in actione naturæ ad tempus in aurum & argentum converterentur . Vtrum autem cum ex alijs metallis fit aurum , deſtruuntur ſubſtantiales formæ aliorum metallorum , & quomodo hoc fiat , tractabimus in tractatu de eſſe & eſſentia rerum ſenſibilem , ibi tractabitur generali ter quod fit veritas .

TRACTATVS

Caput III.

ESse fuppositi metallorum educitur à materia fui planete & naturarum , militer & per artificum . Ergocum fint feptem metalla , quodlibet metallum educitur à fuo planeta , videlicet Aurum à Sole , & vocatur Sol , Argentum à Luna , Ferrum à Marte , Argentum vivum à Mercurio , Stannum à Iove , Plumbum à Saturno , Cuprum & æs à Venere ; & nominibus fuorum planetarum nuncupantur .

